

југословенског питања (које је тиме стављено на дневни ред), при чему Србија треба да одигра улогу југословенског Пијемонта у окупљању југословенских народа. Ради афирмисања овог југословенског програма, виђени представници Срба и Хрвата у Аустро-Угарској су имали да поведу једну врсту дипломатске акције у иностранству и да мобилишу западне савезнике и европско јавно мњење за југословенску ствар. У даљим активностима на оживотворењу идеје о једном заједничком југословенском телу највише се истицала Србија и њена влада на челу са Николом Пашићем. На крају, на његову иницијативу је и прихваћена идеја и предлог о оснивању Југословенског одбора који је, како је речено конституисан у Паризу 18. априла 1915. да би неколико дана касније у Лондону и званично отпочео свој рад. Југословенски одбор под председништвом др. Анте Трумбића је француској и енглеској влади и руском амбасадору у Паризу упутио меморандум о својим намерама и циљевима своје политике. Ту се истиче да су Срби, Хрвати и Словенци један исти југословенски народ који је историјски тежио да своје народно јединство потврди и политичким јединством и стварањем јединствене државе на југословенском етничком простору. Главна препрека том циљу је била Аустро-Угарска па је зато таква југословенска држава имала да се створи ван оквира АустроУгарске. Поред овог Одбора, са истим амбицијама је у Паризу 1917. образован и Црногорски одбор за народно уједињење. То тело је, насупрот званичној политици црногорске владе и кнеза Николе I, тежило уједињењу Црне Горе са Србијом и српским, хрватским и словеначким народом на подручју Аустро-Угарске.

1.

II. ЈУГОСЛОВЕНСКЕ КОНФЕРЕНЦИЈЕ И ЈАЧАЊЕ ЈЕДИНСТВА ЈУГОСЛОВЕНСКОГ ПОКРЕТА У ПРАВЦУ СТВАРАЊА ЗАЈЕДНИЧКЕ ДРЖАВЕ

Крфска конференција од 1917. и усвајање декларације о решавању југословенског питања

Прекретницу у решавању југословенског питања је представљала 1917. која је створила повољне спољнополитичке, али и унутрашње услове за успешне активности на том плану. Тако се Пашић одлучио на нове преговоре са шефовима Југословенског одбора и утврђивање плана даље заједничке акције. До њих је (на позив Пашића) дошло на Крфу где се